

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **V. B. C.**, zastoupeného JUDr. Tatianou Babovákovou, advokátkou se sídlem v Mostě, Vrbenského 1081, blok 725, za účasti **Ministerstva vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 1. 2005, č. j. 14 Az 335/2003 - 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna JUDr. Tatiany Babovákové, advokátky se sídlem v Mostě, Vrbenského 1081, blok 725, **se u r č u j e** částkou 2150 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 1. 9. 2003, č. j. OAM-645/VL-10-C10-2003, nebyl stěžovateli dle ust. § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování dle ust. § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci a bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti a jejím doplnění stěžovatel namítl, že Vietnam opustil z důvodu nesouhlasu s režimem a také proto, že tam nenalezl žádné uplatnění, což jsou dle jeho názoru humanitární důvody, neboť přání pracovat, bydlet a mít rodinu jsou čistě lidská (humánní). Správní orgán dospěl k závěrům, které jsou nesprávné a neodpovídají ani obsahu ani smyslu právní úpravy azylu, řádně nevyhodnotil vše, co ve své žádosti o udělení azylu uvedl, a nezajistil si dostatečné množství podkladů. Jestliže bylo stěžovateli vytýkáno, že si neopatřil doklady na podporu svého tvrzení, uvádí, že k tomu neměl možnosti ani prostředky. Správní orgán společně s krajským soudem rovněž dostatečně nevyhodnotily zjištěné skutečnosti uvedené ve Zprávě Ministerstva zahraničních věcí USA. Stěžovatel se dále domnívá, že řízení bylo vadné a že tyto vady měly za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Stěžovatel rovněž uvedl, že ve Vietnamu žil v oblasti, ve které docházelo až k občanským nepokojům, protože lidé měli hlad. Dle jeho názoru správní orgán porušil ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu, když rozhodnutí nenavazuje logicky na zjištěné skutečnosti a není zde souvislost mezi zjištěnými důkazy a obsahem rozhodnutí. Stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i krajského soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Správní orgán podotkl, že stěžovatel uplatňuje totožné důvody jako ve správním řízení, se kterými se řádně vypořádal ve svém rozhodnutí. Odkázal na správní spis a navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 14. 2. 2003 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 15. 4. 2003 byl se stěžovatelem veden, ve vietnamském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že z Vietnamu odjel do Ruska, protože neměl stálou práci. V Rusku však také zaměstnání nenašel, proto pokračoval do České republiky. Vzhledem k okolnosti, že stále dlužil peníze převaděčům za cestu do Čech, pracoval pro ně v Mladé Boleslavi. Když se mu podařilo utéct, podal žádost o azyl, protože ve Vietnamu má spoustu dluhů a nemá tam dům, jenž prodal. Rovněž vypověděl, že ve Vietnamu žádnou stálou práci nehledal, protože slyšel, že se za ni platí úplatky. Žádné problémy s policií či státními úřady ve Vietnamu neměl, nechce se vrátit, protože má velké dluhy.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s. ř. s.), kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým

způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Dle písm. d) citovaného ustanovení lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Dle ust. § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatel uvádí jako právní důvody kasační stížnosti ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné právní posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru vede k jiným skutkovým závěrům, než jaké učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro to, že není zřejmé, proč rozhodující orgán, tedy soud, rozhodl tak, jak rozhodl. Tak je tomu tehdy, jestliže rozhodnutí neobsahuje odůvodnění nebo je toto odůvodnění nesrozumitelné. Další z důvodů, pro který je možno podat kasační stížnost, je nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Význam tohoto ustanovení je nutno posuzovat podle toho, zda se rozhodnutí soudu prvního stupně opírá či neopírá o důvody, které umožňují dospět k určitému výroku rozhodnutí. Jiná vada v řízení před soudem, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, spočívá např. v neúplném či nedostatečném znaleckém posudku. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správního orgánu neshledal. Rozhodnutí obou orgánů plně vycházejí ze spisového materiálu a byla vydána v souladu s právním řádem.

Pokud je stěžovatelem namítáno, že správní orgán porušil povinnost zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, Nejvyšší správní soud se s tímto nemůže ztotožnit, neboť skutkový stav byl správním orgánem zodpovědně a řádně zjištěn, což je patrné ze správního spisu, když v odůvodnění správního rozhodnutí jsou plně rozebrány důvody, které správní orgán vedly k jeho závěrům, přičemž Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že všechny mají oporu ve spisovém materiálu. Je třeba zdůraznit, že takto obsáhlé skutkové zjištění učinil správní orgán i přes to, že stěžovatel ve své žádosti vůbec netvrdil, že je pronásledován, naopak uvedl, že ve Vietnamu žádné problémy nikdy neměl. Důvody, pro které by stěžovatel chtěl setrvat na území České republiky, jsou v dané věci irelevantní, neboť azylové řízení není v žádném případě prostředkem pro získání legálního povolení k setrvání na území České republiky (pro takové případy má český právní řád jiné instituty), naopak jedná se o vysoce specializovanou proceduru mající za cíl poskytnutí ochrany cizinci, který je ve svém domovském státě pronásledován. To však rozhodně není případ stěžovatele, neboť jak je patrné ze správního spisu, stěžovatel v průběhu azylového řízení neuváděl žádné azylově relevantní důvody, naopak jeho tvrzení spočívala pouze na argumentech týkajících

se nemožnosti najít si ve Vietnamu práci, tj. na ekonomických důvodech (když je vhodné zdůraznit, že ze spisu vyplynulo, že se stěžovatel o získání dlouhodobé práce ani nepokusil).

Jak bylo vyjádřeno v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Z výše uvedeného je zřejmé, že důvody, které uvádí stěžovatel, nemohou být podřazeny pod případ hodný zvláštního zřetele, za jehož existence je možné udělit azyl z humanitárního důvodu, proto správní orgán, i soud posoudil otázku udělení azylu z humanitárních důvodů zcela v souladu se zákonem. Ekonomické důvody, tj. snaha o nalezení práce a o vrácení vypůjčených finančních prostředků, jakkoli motivace stěžovatele může být lidsky pochopitelná, nesplňuje striktní podmínky dané zákonem o azylu pro udělení azylu z důvodů uvedených v ust. § 14 či § 12 citovaného zákona.

Odkazem stěžovatele na porušení ust. § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního řádu se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť se nejednalo o stížní bod, nýbrž o pouhý výčet zákonných ustanovení, která byla dle názoru stěžovatele v řízení porušena, aniž by je stěžovatel skutkově či právně konkretizoval. Ke stížní námitce týkající se Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. pro její novost nepřihlédl. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že jak správní orgán, tak i krajský soud postupovaly zcela v souladu se zákonem, jestliže stěžovateli azyl neudělily, resp. jestliže zamítly jeho žalobu.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl pro vydání předmětného usnesení důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznnesl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu